

Motion till Svenska Friidrottsförbundet 2016

Idrottens ideal

Förtroende kan som bekant ta en livstid att arbeta upp, men raseras på ett ögonblick. Friidrottens dopingskandaler som kommit upp i ljuset under 2015 har skadat vår idrott på ett djupt och svårläkt sätt. Frågan är ändå om man förstår hur allvarligt läget är.

Att läget för internationell friidrott är synnerligen allvarligt framkommer i WADA:s rapport som publicerades i januari 2016 och redan omskrivits i medier över hela världen. Problemet är inte i första hand att det finns systematiserad doping i flera länder utan den förskräckliga korruption hur IAAF-ledningen agerat. I många år har man känt till dopingen men inte offentliggjort fällande dopingprover, utan istället använt informationen för utpressning av idrottare och nationella förbund.

Rubriker som dessa i medier och tidningar "WADA: Korruptionen 'inbäddad' inom IAAF" (ESPN) och "WADA-rapport finner att IAAF-ledningen 'inte kan ha varit omedveten om dopningens utbredning'" (Daily Mail) innebär att vi kan förvänta oss att det kommer att fortsätta att grävas och nya avslöjanden lär komma under de kommande åren.

WADA:s chef, Dick Pound, hävdar att han inte tidigare ha sett någon internationellt idrottsorganisations ledning så djupt involverad i korruption (!) och menar att IAAF:s brott är värre än den ekonomiska brottsligheten som FIFA-ledare gjort sig skyldiga till, då IAAF "påverkat resultaten vid tävlingarna".

Vilka potentiella konsekvenser kan då friidrotten tvingas möta? Efter att aktiva blivit ertappade väljer sponsorer först bort att stödja de fällda atleterna. Där är vi idag. Nästa steg som tas är att de överger idrotten som sådan. Ett av många exempel är när holländska banken Rabobank efter 17 års sponsring inom cyklingen valde att helt hoppa av, då de "inte längre var övertygade om att den professionella cykelvärlden kan göra det här till en ren och rättvis sport". När TV-bolag valde att bojkotta att visa världens största cykeltävlingar var skälet att "Tour de France idrottsvärde hade minskat när dopingavslöjandena ökat". Tyvärr finns det nog många sponsorer som vare sig är övertygade om att IAAF kan göra friidrotten till en ren och rättvis sport och medier som ser att nyhetsvärdet minskar i samband med dopingavslöjanden inom friidrotten.

För att minska risken att svensk friidrott ska gå miste om sponsorer och mediautrymme är det bra om Svenska friidrottsförbundet skulle gå i bräschen för att bryta korruptionskulturen inom IAAF-ledningen. Kan Svenska friidrottsförbundet anordna en konferens för utvalda IAAF-medlemmar för att prata ihop sig om hur man på bästa sätt kan agera tillsammans för friidrottens bästa? Kan Svenska friidrottsförbundet uppmuntra IAAF-medlemmars egna tidningar att granska IAAF-affärerna och bidra till att byken tvättas så bra och så fort som möjligt?

Betona sportsmanship

”Vem kommer ihåg en tvåa? Det är ju vinnarna man minns.” Är det verkligen så? Är det inte så att det finns idrottare som blir ihågkomna långt mer än många vinnare; de som gjort något ädelt, något sportsmannamässigt?

Vem minns inte 17-åriga Mats Wilanders vägran att godta ett felaktigt domslut, som skulle inneburit semifinalvinst i hans första grand slam-turnering? Istället för att ta poängen blev det omspel om bollen. Wilander vann matchen och sedan finalen, fick en rad olika utmärkelser för sitt goda sportsmanship och blev en förebild för många, många ungdomar på en, enda dag. Frågan är om inte hans namn för alltid kommer att förknippas med hans osjälviska agerande 1982.

Vid OS i Melbourne 1956 gjorde hemmationens storfavorit, John Landy, på 1500 meter löpning något storartat. Efter att ha råkat trampa en fallande medtävlare på armen sprang han tillbaka, bad om ursäkt och hjälpte igång honom. Till råga på allt tog Landy igen de 40 förlorade metrarna och vann loppet! Australien har fått många guld i OS, men hur många glänser lika starkt som Landys?

Idrottsrörelsens betydelse för svensk föreningshistoria är exempellös. Under mer än 100 år har idrotten fostrat generationer på ett sätt som saknar motstycke i svensk historia. Det är därför tråkigt att 1800-talets idrotts betoning på idrottens fostrande effekt gradvis försvunnit. Numera betonas istället ofta idrottens hälsovinster för samhället, något som inte ska ignoreras.

Sportsmanship i föreningslivet

Att lyfta fram idrottens ideal, sportsmanship och fairplay behöver inte vara så svårt. Men det behöver göras. Tal om idrottens ideal, sportsmanship, fair play, karaktär, respekt, ärlighet och ödmjukhet kommer att ge resultat. Det tydliggörs då att det inte bara är resultat som efterfrågas utan också hur man når resultaten.

Troligen skulle vi kunna belöna barn och ungdomar för visat sportsmanship. Lagidrotters fairplaypris är knappast tillräckliga. När ett kille eller tjej erkänner att han var sist att nudda bollen och att det inte ska vara hörna utan inspark för motståndarlaget, förtjänar det respekt. Det är också viktigt att bemötande och språk visar den respekt som man själv vill få tillbaka.

Hylla inte fusk och omoral

Dagens sportlöpsedlar kan toppas av nyheter om idrottare som medvetet fuskat för lagets skull. I flera idrotter anses det inte längre oetiskt att begå våld mot ursprungliga idrottsliga ideal som ärlighet, så länge inte domaren ser det. Tränare kan till och med beordra spelare att hellre fälla än släppa igenom motståndaren. Vilka signaler sänder inte det till ungdomar?

Det är sannolikt att samhället, för sitt miljardstöd till idrotten, kommer att efterfråga att ungdomar genom idrotten får karaktärsdrag som mod att stå emot grupstryck, självbehärskning också vid motgång samt ärlighet.

Kan man tänka sig att Svenska Friidrottsförbundet varje år skulle låta klubbar nominera och sedan belöna någon för att ha visat gott sportsmanship och prioriterat andra före sig själv; kanske hjälpt någon som ramlat eller som alltid har en uppmuntrande attityd mot medtävlare och motståndare?

Samarbeten för att låta friidrotten integrera

CSR, Corporate Social Responsibility, (ung. Företags samhällsansvar) får en allt starkare ställning i näringslivet för varje år. För en majoritet av medelstora och stora företag är det nu en självklarhet att aktivt ta samhällsansvar och bidra till en positiv samhällsutveckling. Jag utgår från att också Svenska Friidrottsförbundet vill göra detta.

Under hösten och vintern 2015 har det blivit allt tydligare att Sverige står inför en rejäl utmaning. Det som har benämnts som "flyktingkrisen" har inneburit att ett rekordstor antal människor nu är i Sverige, inte kan svenska och inte är integrerade. Just nu har vi inte vare sig tolkar eller lärare för alla och trösklarna att ta sig in på den svenska arbetsmarknaden är höga.

Idrotten har alltid varit och kommer alltid att vara gränsöverskridande och förbrödande. Då friidrotten (tillsammans med fotbollen) är universell och utövas i varje land på vår jord skulle trösklarna för nyanlända barn och ungdomar att komma in i svenska samhället genom våra klubbar vara lägre än för många andra idrotter.

I flera olika klubbar, inte minst i Eskilstuna, är det fantastiskt att se nya funktionärer som hjälper till vid tävlingarna. Även om alla inte talar svenska så är de positiva och gör sitt jobb alldeles utmärkt.

När vi å ena sidan har företag som letar med ljus och lykta efter positiva sätt att låta sina medel påverka samhällsutvecklingen på ett positivt sätt och vi och våra klubbar å andra sidan kan hjälpa barn och ungdomar som ännu inte kan svenska att få en meningsfull fritid, är det väl ett utmärkt tillfälle att se om inte det gick att få igång fler samarbeten med målet att förbättra integration och sänka trösklarna till det svenska samhället.

Yrkande

- A.** Att årsmötet beslutar att Sverige ska verka för en fullständig transparens i IAAF.
- B.** Att årsmötet ställer sig positivt till vad som i motionen anförts om sportsmanship.
- C.** Att årsmötet beslutar att Svenska Friidrottsförbundet ska se över möjligheterna att tillsammans med – och finansierat av – medelstora eller stora bolag ta större samhällsansvar för de utmaningar som Sverige står inför.

*Johan Lundell
Medlem i Upsala IF
0707-88 06 88*